

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

12 De purgatorio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

bertate, potentia, diuitiisq. in æternum abundes. Paratum tibi à constitutione mundi. Iam finem adipisceris tuæ creationis; cælum tibi factum est, & tu cælo; non excidisti à termino; gaude igitur quod in te diuina voluntas sit omnino perfecta. His vocibus ad Christum euocatus, innixus super dilectum tuum, ad cælum proficiscens, cum latitia inenarrabili.

CAPVT XII.

DE PURGATORIO.

TRIA sunt hominum genera, in quos à Christo iudice, statim à morte sententia profertur. Primò quidam enim ex hac vita discedunt, obstricti peccato mortali, vt Gentes, Iudæi, omnesq. Hæretici, præterea Catholici illi, qui peccata sua poenitentia nõ deleuerunt. Hi omnes omninò, durissima Christi sententia, sempiternis flammis adiudicatur: quorù numerus, cum sit longè maximus, magnoperè vereri quilibet debet, ne illo etiã ipse cõprehèdatur. Secundò, sunt qui plenè, atque perfectè peccatis purgati, multisq.ue operibus bonis meritiq. redundantes vita decedunt, qui statim à corpore ad vitam æternam transmittuntur: Paucissimi, rarissimiq. illi sanè, quòd ingens sit splendor gloriæ cælestis, ad què difficillimū est attingere laboribus nostris. Sunt igitur tertio, inter hos medij Catholici, amici Dei, diuinãq. gratia ornati, qui ob internum spiritus sancti donum, amicitiamq. Dei securi sunt & tui à gehenna, neq. tamè ob sordes quasdam, reliquiasq. peccatorum, ita mudi, vt

digni habeantur consortio Sanctorum; suntq; hi primò, qui post mortalia peccata, dolorem quidem sincerum & sufficientē cōcipiunt sed morte præuerti, nondū baptisū. (aut si quidem Christiani sint) pœnitentiæ Sacramento sunt expiati: Et hi admodum pauci, quòd rara sit vera contritio extra sacramentū. Secūdo, qui à peccatis mortalibus pœnitentiæ Sacramento purgati fuerunt, sed dignos pœnitentiæ fructus nō egerunt: Horum in purgatoriis ignibus est ingēs numerus, quòd ferè in hac vita homines de satisfactione nihil vel parum cogitent, sed omnem satisfactionem in futurum sæculū referunt. Tertio, Qui mortalibus quidem peccatis liberi decedunt, sed quotidianis, & venialibus turpati: Et horū alij grauioribus, quæ proximè ad mortalia accedunt; qualia sunt iurare, in re non magna fraudem facere, mentiri, in templis irreuenter inambulare. Alij minus graua quidē habent, sed quæ nō difficulter vitare queas; vt temporis aliquid ocio & fabulis terere, ad laudem suam leuiter loqui, in cogitatione illicita nō nihil hæerere; paulò amplius quàm sibi aduertat necessariū, vel ad sanitatē vtile, potus aut cibi sumere: Alij deniq; minima, sine quibus propter naturæ nostræ imbecillitatē, hæc vita nō ducitur; cuiusmodi sunt ociosum verbum, inanis risus, distractio mentis in orationibus, leuis oblectatio in laude, & motus illi quos Theologi secundo primos appellāt, hoc est, affectiones malarum cogitationū, quibus primū quam

quam plenè aduertat, voluntas tangitur, & leuiter oblectatur: Hæc omnia debent perpur-
gari, quia nihil inquinatum aut minima labe
aspersum, intrabit in gloriã Beatorum. Apo-
stoli omnes Christi testimonio mundi erant; *Ioan. 13.*
dictum est tamen B. Petro: Nisi lauero te: hoc
est, nisi absterfero pulueres pedum tuorũ, le-
uiaq. peccata deleuero; non habebis partẽ me-
cum; quia etiã qui lotus est, mundusq. totus,
opus habet, vt pedes lauentur, & non tantum
ligna, sed scœnum quoq. & stipula, adeoq. fe- *1. Cor. 3.*
stuca, igne absumuntur. Ex similitudine, qua
Beatus Paulus cuiusq. animẽ post mortẽ, par-
ticulare iudicium declarauit, intelligimus, ne-
minem prorsus hominum euasurum ignem,
hoc est, diuini iudicij rigorem & seueritatẽ;
ad quã seueritatẽ id omne pertinet, quidquid
inter mortem & æternã beatitudinẽ, vel dam-
nationem intercedit. Sicut enim ad molestias
examinis, quo ad altiores gradus studiosi pa-
rantur, refertur qui, quid ante gradũ, aut ascẽ-
sum difficultatis, ex malis responsis oritur;
qualia sunt confusio, obiurgatio præceptoris,
terrores & verbera: ita ad Christi iudicium &
examẽ pertinet timor, pudor, purgatori ignis,
& maiores minorẽsve cruciatus, & tormenta,
pro meritis & conditione vniuscuiusque. Qui
igitur in hac vita, vel martyrio, vel lōga in fir-
mitate, variisq. malis, à Deo immisissis, vel spõ-
taneis pœnitentiis, corporisq. molestiis, om-
nino purgatus, nihil præter aurum, argentum,
lapidesq. pretiosos secum defert, facilẽ susti-
nebit

nebit iudicium, & examē illud rigidissimum: sicut discipulus diligentij, diuturnoque studio paratus, non fert molestē examen præceptoris. Qui verò attulerit maculas, & in hoc examine nō per omnia, vt par est, Christo iudici responderit, admittetur ille quidē ad gradū, honoremq. vitæ, & gloriæ sempiternæ, sed non sine reprehensione, sensuq. doloris: qui dolor peccatorum magnitudini multitudiniquē respondebit. Lignū, id est, maiora absumuntur tardius; fœnū, id est, minora citius; stipula atque festuca, id est, minima, solo motu transituq. per ignē auferentur. Vt aut discas purgatorij pœnas non parui facere, aut in eo fœlicitatem ponere, si liber à gehenna, purgatorij ignibus post hanc vitam munderis; memento eas esse pœnas grauissimas, & acerbissimas, quantas secundū sententiam Beati Augustini, nulli passi sunt martyres, pro iustitia; vel impij, pro flagitijs. Cogita lentum ignem craticulæ Beati Laurentij; cogita confractiōnes ossium, membra contusa, cutem extractā, bouē Phalaridis, & quicquid tormentorū cuiquam illatum est: grauior est pœna, quæ te expectat. Christi quidem Domini passio superauit cæterorum omnium viuētium dolores: sed grauiores sunt illa, purgatorij cruciatus, ad quos adeo serena fronte & erecto animo tu festinas. B. Apostolus vocat eū nomine ignis, quo nihil in hac vita vehementius torquet & affligit. Malachias Propheta Christum purgatorio igne animas mundantem, facit similem homini,

Malach. 3

mini, qui in ardentissima fornace conflatur aurum atq. argentum, conflatumq. colat, ne quid fordiū vlla in parte restet. Si cogites hominē nimio ardore liquefactū per minutissima colli foramina transmitti, intelliges grauissimos cruciatus à propheta significari. Possumus ex his quæ in hac vita contingunt, aliquo modo seueritatem Christi, in animas quæ purgatoriis ignibus expiantur, coniecere. Tribus potissimum modis luunt in hac vita pœnas homines pro peccatis. Primò, quas homines ipsi assumunt. Secūdò, quas Deus infligit morbis, bellis, fame, persecutionibus, aliisque modis. Tertio, quas Ecclesia, per ministros suos Sacerdotes, imponit. Et quidem si eas pœnitentias cōsideremus, quibus se cōplures, sua sponte, pro peccatis mulctarunt, inueniemus grauissimos labores, & corporis cruciatus longè acerrimos. Simeon Stilites multis annis, sub dio, in columna stetit; alij continuis ieiuniis, ciiciis, frigore, verberibus, carnem afflictarunt, neq. vllam corpori quietem reliquam fecerunt: Deus autem grauissimè peccata castigat. Ut enim Adamum, Dauidem & Moysen prætermittamus, aliaq. veteris nouiq. testamēti exempla, B. Hilarion (vt author est B. Hieronymus in vita ipsius) semel nonnihil in oratione, pro fragilitate humana distractus, sensit sibi insidentem Diabolum. calcibus pungentem cædentē, grauiterq. affligentem. At verò Ecclesia Dei, magnas olim pœnitērias in peccatores constituit, ieiunia, publicam confusio-

nem, vigilias, multaꝫ. id genus; & quidē hæc pro grauitate peccatorū magis vel minus diuturna; quosdā totā quadragesimā voluit pœnas dare; alios per annos septē, nonnullos per omnem vitā. Si igitur homo ipse vestitus carne, tam grauibus pœnitentiis iudicat peccata sua expianda: quid Deū facturum censes, qui nec minimū verbū otiosum impunitū patietur abire? Et si Deus in hac vita, tam graues pœnas à peccatoribus exigit, in tēpore misericordiæ, & vbi nō solūm satisfaciūt opera pœnæꝫ. hominum, sed etiā apud Deum merentur; quā graues erunt illæ, quæ in futuro sæculo dependentur? in sæculo nō misericordiæ, sed iustitiæ, vbi non merito locus erit, non satisfactioni, sed satisfationi? Denique si mater Ecclesia, in sinu suo ita grauer filios suos castigat: quā grauer animaduertet Deus pater in filium, à matre ista visibili Ecclesia aliò abreptum? grauiora sunt nempe verbera patrum, quā matrum. Efficient porro tormentorum istorū magnitudinem: Primò, locus subterraneus, horridus, tenebricosus. Secundò, dæmones qui & præsentia sua, funestoꝫque aspectu terreunt, & administri erunt iustitiæ Dei. Tertiò, ignis ipse, aut frigus, quo admirabili modo animæ, licet à corporibus distractæ, diuina potentia torquebuntur. Quartò, dilatio visionis Dei, quæ animam à corpore laxatā, nihilꝫ. præter Deum suū desiderantē, supra id quod explicari potest, affliget. Sicut enim diuturna fa-

mes

mes & sitis ita vehementer cruciat hominem, ut quiduis tentare & aggredi audeat, ad famē sitimq̄. sedandam, malitq̄. quouis alio quā isto mortis genere interire: ita anima corpore soluta, non amplius voluptatibus huius mundi præpedita, intelligens quā suavis sit Deus, qui solus desiderii explet rationalis creaturæ, mirabili cupiditate auct videre Deum, eiusq̄. præsentia satiari; tantoq̄. famis cruciatu, ut plerisque dicatur hæc sola pœna in purgatorio infligi. Quintò, Temporis vel æui illius longitudo: non enim horam vnā atq. alterā durat hæc pœna, aut paucos dies, interposita noctis quiete, sicut in hac vita; sed dies subinde multos & annos. Iosephus septuaginta septē diebus defleuit parētis delicta, non dubitās quin tot diebus potuissent puniri. Verustissimus est in Ecclesia vsus anniuersariorū sacrificiorum, pro animabus fidelium: quia creditum semper fuit à Christianis nonnunquā annos aliquot in his pœnis consumi. Et sanē si vnum morale peccatum septē annorum satisfactione, iuxta veteres Canones pœnitentiales, expiabitur; qui multis grauibuscq̄. criminibus vitam suā commaculauit, an non plurimorū annorum purgatione indigebit, nisi Ecclesiæ uiuentiumq̄. suffragiis adiuuetur?

Qui ista, qua par est attentione expendet, non reponet in magna fœlicitate, in flammis purgatorii versari. Si enim hominē, extrema inopia laborantē, fameq̄. morientē nemo fœlicē dicet; si miserum putamus latronē illum,

O s qui

Gen. 50.

qui in rotam actus, fractis cruribus, aliisq. of-
sibus & membris, toto triduo sub dio, media
hyeme, cum suis tormentis & doloribus lucta-
tur: quomodo nō est censenda Misericors anima,
quæ pluribus annis continēter, nulla data
quiete cum tātis doloribus conflictatur, quā-
tos nemo vnquā mortalium in hac vita susti-
nuit? Imò verò quomodo non est dicēdus ho-
mo infelix, qui dum hæc non ignorat, affli-
ctus, & quotidianis peccatis supplicia futura
auget, omnēq. pœnitentiā & afflictionē, qua
breui tempore in hac vita posset peccata ex-
piare, in futurum sæculum reiecit; vbi & tar-
dius purgātur, & grauissimis suppliciis purgā-
tur? Esto in hac re magna animarū illarū fec-
licitas, quòd certæ de æterna salute, inferni
pœnas non pertimescant: maior tamē erit no-
stra, si per bona opera certā nostram vocatio-
nem faciamus, pœnasq. purgatorij tam atro-
ces, & diurnas, pœnitentiis & corporis mo-
lestiis, sponte in hac vita susceptis, deuitemus.

CAPVT XIII.

REMEDIA PRO SECVRI-
tate in Iudicio.

SI SECVRO, & erecto animo esse cu-
pis, in tremenda illa iudicij hora, quando
discussa causa tua, fatalis illa, & æterna in-
te sententia pronunciabitur, quinq. ista do-
cumenta in animo tuo inscribito. Primò, me-
tuas iudicium illud, sententiamq. eius dū ma-
nes in hac vita, secutus exemplum Apostoli
Pauli,